

Szociális munka az iskolában

Az oktatás jövője és az európai kihívás

A 70-es évektől kezdve az európai országok gazdasági együttműködése mellett mind nagyobb szerepet kapott a kulturális, a tudományos élet és az oktatás integrációja. Napjainkban, mikor sok szó esik hazánknak az Európai Közösséghez való csatlakozásáról, a most megjelent tanulmánykötet hozzásegítheti az olvasót a nyugat-európai tapasztalatok megismeréséhez és a magyar oktatásfejlesztési irányainak kijelöléséhez.

A Halász Gábor által szerkesztett összeállítás a nyugat-európai integráció gazdasági és politikai okainak ismertetésével indul. A gazdasági fellendülés, majd az azt követő gazdasági válságok, Japán és az Egyesült Államok gyors technikai fejlődése, Nyugat-Európa lemaradása vezetett a szorosabb együttműködés új területeinek felfedezéséhez. Mindez természetesen a kutatás és az oktatás kapcsolódási területein, az egyetemi oktatásban jelentkezett elsőként. Ennek nyomán egyensúlyba kerültek a piaci, a szakmai és a politikai kontroll-mechanizmusok a felsőfokú oktatás követelményrendszerében. A változások lassanként kihatottak az oktatáspolitikára is, ami a közoktatás alacsonyabb szintjeinek működését is befolyásolta. Az állami szabályozást felváltotta a piaci szabályozás, s a hatékonyságnak és mozgékonyágnak egyre nagyobb szerep jutott. Ennek következménye az új oktatást finanszírozó rendszerek megjelenése, valamint az oktatás tartalmának, a tartalmi szabályozásnak a változása, a központi tantervelméleti szabályozásokat felváltotta a deregulációs, eredménycentrikus, azaz az állami vizsgarendszerrel ellenőrző oktatáspolitikára.

A kötet oktatáspolitikai, stratégiai elemzések mellett ismerteti a gyermekek és az iskoláztatás jogait, mint alapvető emberi jogokat, valamint áttekintést ad a nyugat-európai pedagógusok helyzetéről, társadalmi és anyagi elismertségéről. Külön cikk szól a francia iskolarendszerről, amely egyrészt leginkább megőrizte nemzeti jellegét, másrészt a legnyitottabb az idegen kulturális hatásokkal szemben – így példaértékű lehet a magyar oktatási rendszer átalakításánál.

(Szerk. Halász Gábor. Budapest, Educatio, 1993)